

קרן השתלמות לעובדי המדינה

דוח שנתי 2016

תוכן העניינים

עמודים

2 - 10	סקירת ההנהלה
11	דוח רואה החשבון המבקר
12 - 16	הצהרות
17 - 18	דוח הדירקטוריון וההנהלה על הבקרה הפנימית
19	דוח רואה החשבון המבקר על הבקרה הפנימית
	דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2016
20 - 22	דוחות על המצב הכספי
23 - 25	דוחות הכנסות והוצאות
26 - 28	דוחות על השינויים בזכויות העמיתים
29 - 36	ביאורים לדוחות הכספיים

1. מאפיינים כלליים של הקרבן

- קרבן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקרבן"), מנוהלת על ידי החברה לניהול קרבן ההשתלמות לעובדי המדינה בע"מ (להלן - "החברה").
- מידע נוסף על החברה ראה בדוח החברה בפרק 1 - "פעילות התאגיד".
- החברה הוקמה ביום 11 במרץ 1981 במסגרת הסכמי שכר בסקטור הציבורי. החברה היא חברה ממשלתית בעירבון מוגבל.
- הקרבן הינה קופת גמל ענפית כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה-2005 ומיועדת לכל אחד מאלה: עובד מדינה, או עובד בתאגיד ממשלתי או בתאגיד שהיה תאגיד ממשלתי, המדורג בדירוג המינהלי או בדירוגים אחרים, לרבות עובד בדירוג מקביל לדירוג המינהלי, או עובד בדירוג המינהלי או מקביל בארגונים אחרים שהדירקטוריון יאשר את הצטרפותו וגמלאי שהיה עובד כאמור בהגדרה זו.
- מספר אישור מס הכנסה של "עובדי מדינה - מסלול כללי" הוא 382, של "עובדי מדינה - מסלול אג"ח ממשלת ישראל" הוא 1404, של "עובדי מדינה - מסלול מניות" הוא 9479 ושל "עובדי מדינה - מסלול מתמחה משולב - אג"ח עד 15% מניות" הוא 7635. האישורים בתוקף עד 31 בדצמבר 2017.
- בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 9-9-2010 "קידוד קופות גמל", קידוד "עובדי מדינה - מסלול כללי" הוא 520032269-00000000000000382-000 של "עובדי מדינה - מסלול אג"ח ממשלת ישראל" הוא 520032269-00000000000000382-1404-000 של "עובדי מדינה - מסלול מניות" הוא 520032269-00000000000000382-9479-000 ושל "עובדי מדינה - מסלול מתמחה משולב - אג"ח עד 15% מניות" הוא 520032269-00000000000000382-7635-000.
- הקרבן אושרה כקרבן השתלמות לשכירים על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - "אגף שוק ההון"). תוקף האישור מוארך מדי שנה על ידי אגף שוק ההון. תוקף האישור הקיים בידי החברה נכון למועד אישור הדוחות הכספיים הינו עד ליום 31.12.2016.
- סכומי ההפקדות שקיבלה הקרבן בתקופת הדוח נגזרים ממשכורתו של העמית על פי התנאים והסכמי העבודה אצל המעביד.
- בהתאם לתקנון הקרבן, שיעורי ההפקדות מהשכר הם כמוסכם בין העמית לבין מעבידו ובהתאם להוראות הדין, ובלבד שהעמית ישלם אף הוא לקרבן מדי חודש שליש לפחות מהסכום, שמשלם מעבידו. הכספים מופרשים לקרבן למטרות חיסכון או השתלמות.
- מסמכי היסוד של החברה לא שונו במהלך התקופה המדווחת.
- עם זאת, בתאריך 14.04.16 אושרו שינויים בתקנון הקרבן ע"י רשות שוק ההון, פירוט השינויים מופיע באתר האינטרנט של החברה בכתובת <http://www.ovdeimedina.co.il>.
- החברה התקשרה עם בנק לאומי לישראל בע"מ ועם חברת לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (להלן - "לאומי שש"ה") לצורך קבלת שירותי תפעול. לאומי שש"ה מנהל את חשבונות החברה והקרבן ואת חשבונות העמיתים לפי הוראות החברה, בכפוף להוראות כל דין. בתוך כך, פועל לאומי שש"ה על פי הוראות החברה בכל הנוגע לתפעול הפקדות ומשיכות של העמיתים, העברות שביקשו עמיתים, ולביצוע תשלומים לספקים, לנותני שירותים ולצדדים שלישיים אחרים.
- אי. בי. אי אמבן - ניהול השקעות בע"מ, מנהלת את תיק ההשקעות של הקרבן, ופועלת בשם החברה ועבורה ליישום כל ההוראות הרגולטוריות החלות על ניהול ההשקעות של הקרבן, בכפוף למדיניות הדירקטוריון והוראות ועדת השקעות של החברה הניתנות במסגרת מדיניות זו.
- נכסי הקרבן מוחזקים במשמרת (קסטודיאן) בחברת פועלים סהר בע"מ.
- בקרבן קיימים מסלולי ההשקעה הבאים: "עובדי מדינה - מסלול כללי", "עובדי מדינה - מסלול אג"ח ממשלת ישראל", "עובדי מדינה - מסלול מניות" ו-"עובדי מדינה - מסלול מתמחה משולב - אג"ח עד 15% מניות". נכון למועד הדיווח, שני המסלולים הראשונים פעילים ועמיתי הקרבן רשאים להצטרף לכל אחד מהם, לעבור ביניהם ואף לפצל את כספם ביניהם בהתאם לבחירתם. שני המסלולים האחרונים הינם חדשים ויחלו לפעול במהלך חודש 03/2017, בחלוף 45 יום לפחות מהמועד בו נשלחה הודעה לעמיתים בדבר הכוונה להפעילם, בהתאם להוראות הדין.
- מידע בנוגע לניהול הקרבן ראה בדוח על עסקי התאגיד של החברה.

2. ניתוח זכויות עמיתי הקרן

א. יחס נזילות

שיעור החסכונות שהבשילו (סכומים שעמיתים זכאים למשוך בלא הגבלה, להלן "יחס הנזילות"), נכון ליום 31 בדצמבר 2016 הוא 71.90% מכלל נכסי המסלול הכללי ו- 86.67% מכלל נכסי מסלול אג"ח ממשלת ישראל.

בנוסף, עמיתים יכולים להעביר את כספם לקרן אחרת, גם אם אינם יכולים עדיין למשוך אותו כדין. האפשרות הנגישה להעברת זכויות בין קופות, הופכת את שיעור הנזילות האפקטיבית ל- 100%.

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון

נתונים אלו מבטאים את הזמן הממוצע הדרוש כדי שכל העמיתים שחסכוונותיהם טרם הבשילו בסוף השנה, יגיעו לתום תקופת החיסכון. נכון ליום 31 בדצמבר 2016 הנתון הוא 2.10 שנים במסלול הכללי ו- 2.18 שנים במסלול אג"ח ממשלת ישראל.

ג. שינוי במספר החשבונות

מספר החשבונות				סוג העמיתים
לתחילת שנה	הצטרפו השנה	פרשו השנה	לסוף השנה	
57,845	7,555	(6,561)	58,839	שכירים

ד. ניתוח זכויות עמיתים

ליום 31 בדצמבר			
2015		2016	
סך נכסים, נטו	מספר חשבונות	סך נכסים, נטו	מספר חשבונות
באלפי ש"ח		באלפי ש"ח	
1,536,374	32,498	1,652,794	34,450
857,971	25,347	766,683	24,389
2,394,345	57,845	2,419,477	58,839

חשבונות פעילים
חשבונות לא פעילים (*)
סה"כ

3. ניתוח מדיניות ההשקעה

עובדי המדינה - מסלול כללי

מדיניות ההשקעה של המסלול

נכסי המסלול יהיו חשופים לנכסים מסוגים שונים בכפוף להוראות הדין, ובכפוף לשיקול דעתה של ועדת ההשקעות. מדיניות ההשקעות של המסלול מפורסמת באתר האינטרנט של החברה, בכתובת <http://www.ovdeimedina.co.il>.

שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות

מאזן המסלול הסתכם ביום 31 בדצמבר 2016 ב- 2,378,055 אלפי ש"ח לעומת 2,353,135 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, עליה של 1.06%. הגידול בנכסי המסלול נבע בעיקר מהרווחיות באפיקי ההשקעה השונים בקיזוז צבירה שלילית נטו של העמיתים.

שיעור נכסי החוב שאינם סחירים, שהוא כ- 1.38% מסך כל הנכסים לתום שנת 2016, ירד בשיעור של (37.84%) לעומת תום השנה הקודמת, שבה היה שיעורם כ- 2.22% מסך כל הנכסים. הקרן מתמקדת בהשקעה בנכסים סחירים וכמעט ולא מבצעת השקעות חדשות בנכסים לא סחירים. הנכסים הלא סחירים הקיימים נפדים לשיעורין וחלקם קטן באופן הדרגתי מסך נכסי הקרן.

שיעור המניות, שהוא כ- 12.06% מסך כל הנכסים לתום שנת 2016, עלה בשיעור של 14.31% לעומת תום השנה הקודמת, שבה היה שיעורם כ- 10.55% מסך כל הנכסים.

3. ניתוח מדיניות ההשקעה (המשך)

עובדי המדינה - מסלול כללי (המשך)

שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות (המשך)

שיעור ההשקעות האחרות, שהוא כ- 24.46% מסך כל הנכסים לתום שנת 2016, ירד בשיעור של (5.12%) לעומת תום השנה הקודמת, שבה היה שיעורם כ- 25.78% מסך כל הנכסים. בתאריך 18.07.16 אישר דירקטוריון החברה השקעה באפיק הלוואות לעמיתים, ובתאריך 01.02.17 החלה החברה להפעיל אפיק השקעה זה (ר' הרחבה בביאור 15 "אירועים לאחר תקופת הדוח").

עובדי המדינה - מסלול אג"ח ממשלת ישראל

מדיניות ההשקעה של המסלול

נכסי המסלול יהיו חשופים לאג"ח של ממשלת ישראל, בשיעור חשיפה שלא יפחת מ- 75% ולא יעלה על 120% מנכסי המסלול. חשיפה לנכסים כאמור תושג באמצעות השקעה במישרין, בנגזרים, בתעודות סל, בקרנות נאמנות או בקרנות השקעה. יתרת הנכסים תושקע בכפוף להוראות הדין ובכפוף לשיקול דעתה של ועדת ההשקעות. מדיניות ההשקעות של המסלול מפורסמת באתר האינטרנט של החברה, בכתובת

<http://www.ovdeimedina.co.il>

מאזן המסלול הסתכם ביום 31 בדצמבר 2016 ב- 42,519 אלפי ש"ח לעומת 43,719 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, ירידה של (2.74%). ההפסדים בנכסי המסלול התווספו לצבירה השלילית נטו של העמיתים.

עובדי מדינה מסלול מניות (טרם הופעל - ר' הסבר בסעיף 1 לעיל)

מדיניות ההשקעה של המסלול

נכסי המסלול יהיו חשופים למניות בארץ ובחו"ל, בשיעור חשיפה שלא יפחת מ- 75% ולא יעלה על 120% מנכסי המסלול. חשיפה לנכסים כאמור תושג באמצעות השקעה במישרין, בנגזרים, בתעודות סל, בקרנות נאמנות או בקרנות השקעה. יתרת הנכסים תושקע בכפוף להוראות הדין ובכפוף לשיקול דעתה של ועדת ההשקעות. מדיניות ההשקעות של המסלול מפורסמת באתר האינטרנט של החברה, בכתובת

<http://www.ovdeimedina.co.il>

עובדי מדינה - מסלול מתמחה משולב - אג"ח עד 15% מניות (טרם הופעל - ר' הסבר בסעיף 1 לעיל)

מדיניות ההשקעה של המסלול

נכסי המסלול יהיו חשופים לנכסים הבאים: אג"ח סחירות ושאין סחירות של חברות, ני"ע מסחריים, הלוואות שאין סחירות לחברות, אג"ח להמרה, פיקדונות, אג"ח של ממשלת ישראל או אג"ח של ממשלות אחרות. חשיפה לנכסי אג"ח תהיה בשיעור שלא יפחת מ- 75% ולא יעלה על 120% מנכסי המסלול. חשיפה למניות תהיה בשיעור שלא יעלה על 15% מנכסי המסלול. חשיפה לנכסים כאמור לעיל תושג הן באמצעות השקעה במישרין והן באמצעות השקעה בנגזרים, בתעודות סל, בקרנות נאמנות או בקרנות השקעה. חשיפה לנכסים שאינם נכסי אג"ח ואינם מניות תהיה על פי שיקול דעתה של ועדת ההשקעות ובכפוף לכל דין. מדיניות ההשקעות של המסלול מפורסמת באתר האינטרנט של החברה, בכתובת

<http://www.ovdeimedina.co.il>

4. מדיניות ניהול הסיכונים של הקרבן

מידע על מדיניות ניהול הסיכונים ראה סעיף 3.13 "גורמי סיכון" בדוח על עסקי התאגיד ובביאור 16 בדוח של החברה.

4.1 ניתוח נזילות הקרבן

סיכוני נזילות - הקרבן מנהלת את נזילות הנכסים שלה על פי תזרימי ההפקדות, ההכנסות מהשקעות במזומן והמשיכות הצפויות.

צרכי הנזילות נובעים גם מזכותם של העמיתים להורות להעביר את כספם לקרבן אחרת. האפשרויות של העמיתים להוציא את כספם מהקרבן מגדילות את אי הוודאות ביחס לצרכי הנזילות בעתיד, ומקטינות את יכולת הקרבן להיערך להם. לקרבן נכסים נזילים וסחירים ובאפשרותה לממש מרכיב זה אם יהיו משיכות גדולות מהצפוי.

היחס בין סך הנכסים הסחירים והנזילים לבין סך היקף זכויות העמיתים הניתנים למשיכה הוא 1.32 במסלול הכללי, ו- 1.15 במסלול אג"ח ממשלת ישראל. החברה סבורה שיחס זה מספק מענה הולם לאפשרות של העמיתים למשוך את היתרות שצברו.

31/12/2016		נזילות (בשנים)
נכסים, נטו (באלפי ש"ח)		
מסלול אג"ח ממשלת ישראל	מסלול כללי	
42,499	2,257,698	נכסים נזילים וסחירים
-	14,632	מח"מ של עד שנה
-	18,116	מח"מ מעל שנה
-	86,532	אחרים
42,499	2,376,978	סך הכל

מידע על סיכון הנזילות של עמיתי הקרבן ראה לעיל בפרק 2 - "ניתוח זכויות עמיתי הקרבן".

4.2 סיכוני שוק

מדיניות ההשקעות מתבססת על פיזור ההשקעות על מנת לפזר את הסיכונים. דירקטוריון החברה קובע מגבלות לגבי היקף ההשקעה בכל אפיק ואפיק וכך הוא מתרגם את מדיניות ניהול הסיכונים שלו, למסגרת מעשית לפעילות.

ועדת ההשקעות, המתכנסת לעיתים תכופות, מחליטה על שיעורי ההשקעה בפועל בכל אפיק, ומתאימה את השיעורים, במידת הצורך, לשינויים החלים בשווקים השונים ולהתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון בישראל ובעולם.

אם מתרחשים אירועים דחופים המחייבים החלטה לפני ההתכנסות המתוכננת של ועדת ההשקעות, מתקיימת התייעצות טלפונית בין החברים בוועדת ההשקעות, ומתקבלות החלטות איך להגיב לאירועים אלו.

החברה קבעה נוהל לטיפול בחובות בעייתיים כנדרש בחוזרי הממונה על שוק ההון והיא פועלת לפיו. במקרה של אג"ח, אשר עקב בעיית פירעון מתנהל או עשוי להתנהל בגינו הסדר חוב, ועדת ההשקעות מקבלת החלטה בדבר אופן הצבעתה באסיפת בעלי האג"ח בהתבסס על נוהל הצבעה באסיפות כלליות שלה ועל המלצות מנהל ההשקעות.

4. מדיניות ניהול הסיכונים של הקרן (המשך)

4.2.1 סיכון מדד וסיכון מטבע

ליום 31 בדצמבר 2016				מסלול כללי
אלפי ש"ח	ללא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	
סך הכל				
2,376,978	1,136,086	527,347	713,545	סך נכסי המסלול
(307,754)	(6,788)	-	(300,966)	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
42,499	25,037	17,462	-	מסלול אג"ח ממשלת ישראל
				סך נכסי המסלול

4.2.2 סיכון ריבית

ליום 31 בדצמבר 2016		תשואת תיק ההשקעות : מסלול כללי
אחוזים	ניתוח רגישויות לשינוי בשיעור הריבית	
-1%	+1%	מסלול אג"ח ממשלת ישראל
2.37%	(2.16%)	
0.85%	(0.88%)	

4.2.3 פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

ליום 31 בדצמבר 2016					ענף משק
שיעור מסך הנכסים %	סך הכל	נ"ח בחו"ל אלפי ש"ח	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100	
18.3%	52,398	5,085	-	47,313	בנקים
5.1%	14,706	8,480	-	6,226	ביטוח
3.6%	10,404	9,236	933	235	ביומד
9.8%	28,123	11,045	-	17,078	טכנולוגיה
27.9%	79,836	54,467	3,797	21,572	מסחר ושירותים
15.2%	43,516	4,229	7,650	31,637	נדל"ן ובינוי
11.3%	32,496	5,919	-	26,577	תעשייה
4.9%	14,054	-	-	14,054	השקעה ואחזקות
3.9%	11,243	-	-	11,243	חיפושי נפט וגז
100%	286,776	98,461	12,380	175,935	סך הכל

4. מדיניות ניהול הסיכונים של הקרן (המשך)

4.3 סיכוני אשראי

החברה מחלקת את השקעות הקרן בין מנפיקים שונים. לפני ההשקעה, החברה בודקת את הדוחות הכספיים של המנפיק, איתנותו הפיננסית, דירוג נייר הערך בידי חברה מדרגת (אם יש) או בדרוג פנימי של מנהלי ההשקעות ופרמטרים רלוונטיים אחרים. בדיקות אלו משפיעות על סכום ההשקעה ועל תנאיה. כמו כן, החברה פועלת לפי הוראות הדין, הקובעות מגבלות שנועדו להתמודד עם סיכון האשראי.

4.3.1 חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך הכל	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	מסלול כללי
1,219,521	32,748	1,186,773	בארץ
164,700	-	164,700	בחו"ל
<u>1,384,221</u>	<u>32,748</u>	<u>1,351,473</u>	סך הכל נכסי חוב
			<u>מסלול אג"ח ממשלת ישראל</u>
40,757	-	40,757	בארץ
<u>40,757</u>	<u>-</u>	<u>40,757</u>	סך הכל נכסי חוב

4.3.2 פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

נכסי חוב בארץ, דירוג מקומי (*):

ליום 31 בדצמבר 2016		
מסלול אג"ח ממשלת ישראל	מסלול כללי אלפי ש"ח	נכסי חוב סחירים בארץ
36,987	665,818	אגרות חוב ממשלתיות
3,770	287,739	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים:
-	233,216	בדירוג AA ומעלה
<u>40,757</u>	<u>1,186,773</u>	בדירוג BBB עד A
		סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
		<u>נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</u>
-	12,069	אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים
-	11,564	ובמוסדות פיננסיים:
-	9,115	בדירוג AA ומעלה
-	32,748	בדירוג BBB עד A
<u>40,757</u>	<u>1,219,521</u>	נמוך מ-BBB ולא מדורג
		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
		סך הכל נכסי חוב בארץ

(*): כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

4. מדיניות ניהול הסיכונים של הקרן (המשך)

4.3 סיכוני אשראי (המשך)

4.3.2 פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

נכסי חוב בחו"ל, דירוג בינלאומי (*):

<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>		
<u>מסלול כללי</u>		
<u>אלפי ש"ח</u>		<u>נכסי חוב סחירים בחו"ל</u>
4,326		אגרות חוב ממשלתיות
		אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים:
9,817		בדירוג A ומעלה
133,108		בדירוג BBB
17,449		נמוך מ-BBB ולא מדורג
<u>164,700</u>		סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
		(* כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

4.3.3 שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים. להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג:

מסלול כללי

<u>עבור נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג:</u>	<u>ליום 31 בדצמבר 2016, באחוזים</u>
AA ומעלה	1.89
A	11.54
נמוך מ-BBB ולא מדורג	0.01

4.3.4 פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>				
<u>מסלול אג"ח ממשלת ישראל</u>		<u>מסלול כללי</u>		
<u>% מסך הכל</u>	<u>סכום אלפי ש"ח</u>	<u>% מסך הכל</u>	<u>סכום אלפי ש"ח</u>	
6.1%	2,477	10.1%	139,695	<u>ענף משק</u> בנקים
1.1%	452	2.8%	38,657	ביטוח
-	-	0.8%	11,225	ביומד
1.2%	480	2.4%	33,426	טכנולוגיה
0.4%	171	13.3%	184,456	מסחר ושירותים
0.5%	190	17.2%	238,582	נדל"ן ובינוי
-	-	1.7%	24,048	תעשייה
-	-	3.2%	43,988	השקעה ואחזקות
90.7%	36,987	48.5%	670,144	ממשלתי
100%	40,757	100%	1,384,221	סך הכל

4. מדיניות ניהול הסיכונים של הקרבן (המשך)

4.4 סיכונים גיאוגרפיים

מסלול כללי

ליום 31 בדצמבר 2016									
מדינה	אגרות חוב ממשלתיות	אגרות חוב קונצרניות	מניות	תעודות סל	קרנות השקעות נאמנות אלפי ש"ח	השקעות אחרות	סה"כ חשיפה מאזנית	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ
ישראל	665,818	568,040	185,098	100,670	-	178,087	1,697,713	(307,754)	1,389,959
ארה"ב	-	66,418	29,350	248,620	-	9,893	354,281	-	354,281
יפן	-	-	12,188	21,099	-	191	33,478	-	33,478
גרמניה	-	5,801	3,731	23,304	-	4,081	36,917	-	36,917
אחר	4,326	66,865	56,409	94,783	6,393	25,813	254,589	-	254,589
סך הכל	670,144	707,124	286,776	488,476	6,393	218,065	2,376,978	(307,754)	2,069,224

מסלול אג"ח ממשלת ישראל

ליום 31 בדצמבר 2016			
מדינה	אגרות חוב ממשלתיות	אגרות חוב קונצרניות	השקעות אחרות
ישראל	36,987	3,770	1,742
סך הכל	36,987	3,770	1,742

4.5 סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים

סיכון תפעולי - סיכון להפסד העלול להיגרם כתוצאה מכשלים או ליקויים במערכת, שיטות פגומות לעיבוד נתונים, טעויות אנוש, העדר תהליכי בדיקה ובקרה פנימיים נאותים וכן מאירועים חיצוניים. החברה פועלת באופן שוטף להקטנת סיכונים תפעוליים, ולשמירת על עבודה בהתאם לנוהלי עבודה נאותים. בין היתר, מוצגים ונדונים בפני ועדת הביקורת והדירקטוריון דוחות שוטפים של מנהל הסיכונים (למעט הסיכונים הפיננסיים), ובמידת הצורך מבצעת החברה הליכי הפקת הליכים ומעקב אחר יישומם. החברה מסתייעת במנהל סיכונים (למעט הסיכונים הפיננסיים).

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם או מחוסר מידע ונתונים, לאמת ולעקוב אחר התחייבויות או זכויות פיננסיות, הנגזרות מהסכם, וכן סיכון להפסד בתביעה, אם תוגש, על ידי העמיתים.

בנוסף, חשופה החברה לקנסות / עיצומים כספיים מאת הממונה על אגף שוק ההון ו/או גורמים רגולטוריים אחרים, ככל שלא תעמוד בכללים שנקבעו על פי החקיקה, התקנות, ויתר הוראות הדין החלות עליה. החברה פועלת ומדווחת לרשויות על פי הדין, במתכונת הנדרשת ובמועדים הנדרשים. החברה מעסיקה ממונה ציות ואכיפה פנימית לצורך עמידה בהוראות הדין.

החברה מסתייעת ביועץ משפטי לקבלת ייעוץ משפטי שוטף, ובין היתר לליווי ישיבות הדירקטוריון שלה וועדות נוספות, ליווי הליכים תחרותיים שעורכת החברה ולטיפול בנושא פיגורי מעסיקים בהעברת כספים לקרבן, במידת הצורך.

4. מדיניות ניהול הסיכונים של הקרבן (המשך)

4.6 גורמי הסיכון

בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון ומידת השפעתם בהתאם להערכת הנהלת החברה ומנהל הסיכונים שלה, על עסקי התאגיד:

מידת ההשפעה של גורם הסיכון על הקרבן			גורם הסיכון	סוג הסיכון
השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה		
	X		סיכון הקשור בגורמים המאקרו כלכליים, כגון: עליה באבטלה, עליה/ירידה חדה באינפלציה וירידה בצריכה, אשר יפגעו ברווחי החברות המוחזקות בפורטפוליו הנכסים של הקרבן.	סיכונים מאקרו (פיננסיים)
	X		סיכונים הקשורים בגורמים שאינם כתוצאה מהפעילות אך שתיהם להם השלכה על המשך/עיכוב בפעילות השוטפת, כגון: רעידת אדמה, שריפה, הצפה, מלחמה וכד'.	סיכונים מאקרו (למעט פיננסיים)
X			סיכונים רגולציה: התגברות הרגולציה עלולה לפגוע בגופים הקטנים במשק ולייצר מדיניות שמטיבה עם הגופים הגדולים.	סיכונים ענפיים (פיננסיים)
X			סיכונים רגולציה חדשה אשר תיפגע קשות בתפעול הקופות הענפיות בתפעול.	סיכונים ענפיים (למעט פיננסיים)
	X		הסיכון להפסד כספי הנובע מחשיפה לענף בודד, חשיפה גבוהה לישראל, לווה בודד, קבוצת לווים וכו'.	סיכונים מיוחדים (פיננסיים)
		X	ריכוז כלל הפעילות מול בנק מתפעל אחד.	סיכונים מיוחדים לחברה (למעט פיננסיים)
	X		סיכונים בהשקעות אלטרנטיביות, כלל הסיכונים להפסד כספי ניכר, הנובע משינויים בתנאי השוק.	סיכונים של הקרבן בעלי השפעה מהותית על החברה (פיננסיים)
		X	סיכון תחרות - מעבר עמיתים מסיבי לקופות אחרות, סיכון מחשובי - קריסת מערכות מידע, סיכונים תפעוליים לרבות הון אנושי - אובדן ידע מקצועי.	סיכונים של הקרבן בעלי השפעה מהותית על החברה (למעט פיננסיים)

**דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של
קרן השתלמות לעובדי המדינה**

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקופה") לימים 31 בדצמבר, 2016 ו-2015 ואת דוחות הכנסות והוצאות והדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה לניהול קרן ההשתלמות לעובדי המדינה בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"). אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל"ג - 1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מיזגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבוונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הני"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקופה לימים 31 בדצמבר, 2016 ו-2015 ואת תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016 בהתאם לכללי החשבוונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964. כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הני"ל ערוכים בהתאם להוראות סעיף 33 לחוק החברות הממשלתיות, התש"ל"ה - 1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר, 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO, והדוח שלנו מיום 27 במרץ, 2017 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה.

קנובל בלצר ושות'
רואי חשבון

תל - אביב, 27 במרץ, 2017.

"Neither MGI nor Knobel Beltzer Soraya group, nor any MGI member firm accepts responsibility for the activities, work, opinions or service of any other members.

MGI is a worldwide association of independent auditing, accounting and consulting firms."

מחלקה כלכלית ושוק ההון

רחוב מוזס נוח ויהודה, בית אגיש רבד, תל אביב

סניף ראשי

רח' המסגר 20, תל-אביב 6777673, ת.ד. 57624 תל אביב 6157601

טל': 03-6393020; פקס: 03-6393021

דואר אלקטרוני - mgi@mgi-israel.co.il

כתובת האתר של המשרד: www.mgi-israel.co.il

הצהרה (certification)

(בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שנקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו - 2005).

אני רו"ח יוסי דואר, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים של קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקרן") לשנת 2016 (להלן - הדוחות).

2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.

3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות את המצב הכספי ואת תוצאות הפעולות של הקרן לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.

4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.

5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר -

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות, ככל שהיו, בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, ככל שהייתה, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רו"ח יוסי דואר, דירקטור

27/03/2017

תאריך

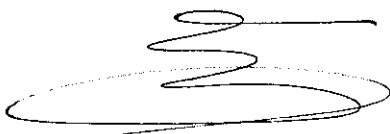
הצהרה (certification)

(בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשי"ז - 2005).

אני, די"ר שמשון ניר, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים של קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקרן") לשנת 2016 (להלן - הדוחות).
 2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
 3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות את המצב הכספי ואת תוצאות הפעולות של הקרן לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
 4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר -
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות, ככל שהיו, בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, ככל שהייתה, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

די"ר שמשון ניר, מנכ"ל ודירקטור

27/03/2017

תאריך

הצהרה (certification)

(בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שנקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו - 2005).

אני, רו"ח ליהי פשה-עיון, מצהירה כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים של קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקרן") לשנת 2016 (להלן - הדוחות).
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות את המצב הכספי ואת תוצאות הפעולות של הקרן לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראית לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר -
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות, ככל שהיו, בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, ככל שהייתה, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רו"ח ליהי פשה-עיון, סמנכ"ל

27/03/2017

תאריך

הצהרה (certification)

בכתאם לחזור גופים מוסדיים 2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים" של אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון.

אני, ד"ר שמשון ניר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקרן") לשנת 2016 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים השנתיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעולות של הקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקרן. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות ככל שהיו, בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, ככל שהייתה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקרן.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ד"ר שמשון ניר, מנכ"ל ודירקטור

27/03/2017
תאריך

הצהרה (certification)

(בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים" של אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון).

אני, רו"ח ליהי פשה-עיון, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקרן") לשנת 2016 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים השנתיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעולות של הקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקרן. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות ככל שהיו, בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, ככל שהייתה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקרן.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רו"ח ליהי פשה-עיון, סמנכ"ל

27/03/2017

תאריך

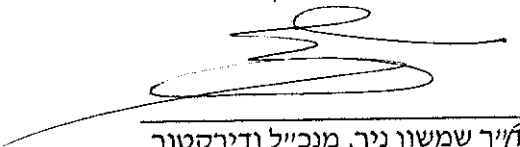
**דוח של הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לפי תקנות החברות
הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח -
2007**

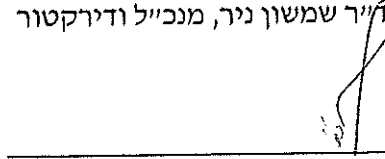
הנהלה, בפקוח ובאישור הדירקטוריון של החברה לניהול קרן השתלמות לעובדי המדינה בע"מ (להלן - "החברה"), אחראים לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בחברה. בקרה פנימית על דיווח כספי היא תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים למטרות תיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והוראות חוק החברות הממשלתיות. בשל המגבלות המובנות שלה, מערכת בקרה פנימית על דיווח כספי אינה מיועדת לספק בטחון מוחלט שהצגה מוטעית בדוחות הכספיים תימנע או תתגלה.

הדירקטוריון והנהלה ביצעו בדיקה והערכה על הבקרה הפנימית בחברה על דיווח כספי והאפקטיביות שלה, בהתבסס על הקריטריונים שנקבעו במודל בקרה המכונה "מודל קוסו". בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת החברה הגיעו למסקנה, כי הבקרה הפנימית בחברה על הדיווח הכספי של החברה לתקופה המסתיימת ביום 31.12.2016 היא אפקטיבית.

לא חלו שינויים בשנה האחרונה שהשפיעו באופן מהותי או העשויים להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

רו"ח יוסי דואר, דירקטור

ד"ר שמשון ניר, מנכ"ל ודירקטור

רו"ח ליהי פשה-עיון, סמנכ"ל

27/03/2017

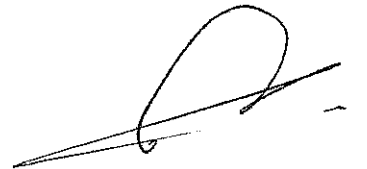
תאריך

דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

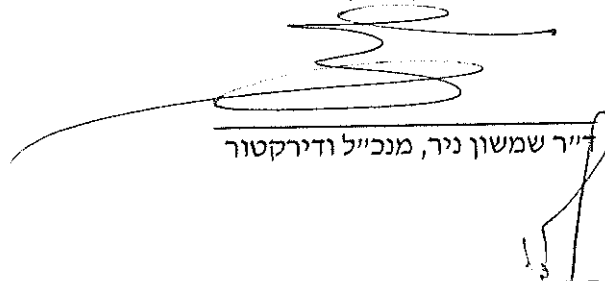
ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של החברה לניהול קרן השתלמות לעובדי המדינה בע"מ (להלן - "החברה"), אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בחברה. מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2016, הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

רו"ח יוסי דואר, דירקטור

ד"ר שמשון ניר, מנכ"ל ודירקטור

רו"ח ליהי פשה-עיון, סמנכ"ל

27/03/2017

תאריך

**דוח רואה החשבון המבקך לעמיתים של קרן השתלמות לעובדי המדינה
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי ובהתאם לתקנות
החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח-2007**

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקופה") ליום 31 בדצמבר, 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה לניהול קרן השתלמות לעובדי המדינה בע"מ (להלן - "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופה וחברה ממשלתית הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) ובהתאם לתקנות החברות הממשלתיות. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופה וחברה ממשלתית כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת ובכפוף לאישורים של רשויות המדינה הנדרשים על-פי דין; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר, 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה ליום 31 בדצמבר, 2016 ולשנה השתיימה באותו תאריך, והדוח שלנו מיום 27 במרץ, 2017 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

קנובל בלצר ושות'
רואי חשבון

תל - אביב, 27 במרץ, 2017.

"Neither MGI nor Knobel Beltzer Soraya group, nor any MGI member firm accepts responsibility for the activities, work, opinions or service of any other members.

MGI is a worldwide association of independent auditing, accounting and consulting firms."

מחלקה כלכלית ושוק ההון

רחוב מוזס נוח ויהודה, בית אגיש רבד, תל אביב

סניף ראשי

רח' המסגר 20, תל-אביב 6777673, ת.ד. 57624 תל אביב 6157601

טל: 03-6393020; פקס: 03-6393021

דואר אלקטרוני - mgi@mgi-israel.co.il

כתובת האתר של המשרד: www.mgi-israel.co.il

31 בדצמבר 2015	31 בדצמבר 2016	ביאור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			רכוש שוטף
75,757	124,560		מזומנים ושווי מזומנים
1,037	2,611	3	חייבים ויתרות חובה
76,794	127,171		
			השקעות פיננסיות
1,412,809	1,392,230	4	נכסי חוב סחירים
52,228	32,748	5	נכסי חוב שאינם סחירים
248,270	286,776	6	מניות
606,753	581,649	7	השקעות אחרות
2,320,060	2,293,403		סך כל ההשקעות הפיננסיות
2,396,854	2,420,574		סך כל הנכסים
2,509	1,097	8	זכאים ויתרות זכות
2,394,345	2,419,477		זכויות העמיתים
2,396,854	2,420,574		סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 27 במרץ 2017.

רו"ח ליהי פשה-עיון
סמנכ"ל

ד"ר שמשון ניר
מנכ"ל ודירקטור

רו"ח יוסי דואר
דירקטור

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

31 בדצמבר 2015	31 בדצמבר 2016	ביאור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
74,484	122,815		רכוש שוטף
1,037	2,594	3	מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה
75,521	125,409		
1,370,363	1,351,473	4	השקעות פיננסיות
52,228	32,748	5	נכסי חוב סחירים
248,270	286,776	6	נכסי חוב שאינם סחירים
606,753	581,649	7	מניות
2,277,614	2,252,646		השקעות אחרות
2,353,135	2,378,055		סך כל ההשקעות הפיננסיות
2,493	1,077	8	סך כל הנכסים
2,350,642	2,376,978		זכאים ויתרות זכות
2,353,135	2,378,055		זכויות העמיתים
			סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

31 בדצמבר 2015	31 בדצמבר 2016	ביאור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
1,273	1,745		רכוש שוטף
-	17	3	מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה
1,273	1,762		
42,446	40,757	4	השקעות פיננסיות
42,446	40,757		נכסי חוב סחירים סך כל ההשקעות הפיננסיות
43,719	42,519		סך כל הנכסים
16	20	8	זכאים ויתרות זכות
43,703	42,499		זכויות העמיתים
43,719	42,519		סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור
2014	2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(11,180)	438	(2,246)	הכנסות (הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים, נטו
			מהשקעות:
61,119	21,963	21,751	מנכסי חוב סחירים
(3,295)	2,692	(264)	מנכסי חוב שאינם סחירים
17,184	14,706	11,642	ממניות
64,935	8,569	32,175	מהשקעות אחרות
139,943	47,930	65,304	
8	9	-	הכנסות אחרות
128,771	48,377	63,058	סך כל ההכנסות
			הוצאות
5,528	6,611	7,198	9 דמי ניהול
1,923	2,495	3,050	10 הוצאות ישירות
1,613	1,406	1,585	13 מסים
9,064	10,512	11,833	סך כל ההוצאות
119,707	37,865	51,225	עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור
2014	2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(11,194)	437	(2,247)	הכנסות (הפסדים)
			מזומנים ושווי מזומנים, נטו
			מהשקעות:
61,079	22,287	21,629	מנכסי חוב סחירים
(3,295)	2,692	(264)	מנכסי חוב שאינם סחירים
17,184	14,706	11,642	ממניות
64,935	8,569	32,175	מהשקעות אחרות
139,903	48,254	65,182	
8	9	-	הכנסות אחרות
128,717	48,700	62,935	סך כל ההכנסות
			הוצאות
5,421	6,485	7,061	9 דמי ניהול
1,917	2,491	3,043	10 הוצאות ישירות
1,613	1,406	1,585	13 מסים
8,951	10,382	11,689	סך כל ההוצאות
119,766	38,318	51,246	עודף הכנסות על הוצאות לשנה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור
2014	2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
14	1	1	הכנסות (הפסדים) ממזומנים ושווי מזומנים, נטו מהשקעות: מנכסי חוב סחירים
40	(324)	122	
40	(324)	122	
54	(323)	123	סך כל ההכנסות (הפסדים)
			הוצאות
107	126	137	9 דמי ניהול
6	4	7	10 הוצאות ישירות
113	130	144	סך כל ההוצאות
(59)	(453)	(21)	עודף הוצאות על הכנסות לשנה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
<u>2,358,657</u>	<u>2,413,831</u>	<u>2,394,345</u>	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה
<u>330,436</u>	<u>322,157</u>	<u>313,480</u>	תקבולים מדמי גמולים
<u>(308,030)</u>	<u>(280,503)</u>	<u>(248,372)</u>	תשלומים לעמיתים
			העברות צבירה לקרן
5,709	4,378	3,362	העברות מקרנות השתלמות
(15)	-	-	העברות צבירה מהקרן
<u>(92,633)</u>	<u>(103,383)</u>	<u>(94,563)</u>	העברות לקרנות פנסיה
<u>(86,939)</u>	<u>(99,005)</u>	<u>(91,201)</u>	העברות לקרנות השתלמות
			העברות צבירה, נטו
<u>119,707</u>	<u>37,865</u>	<u>51,225</u>	עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<u><u>2,413,831</u></u>	<u><u>2,394,345</u></u>	<u><u>2,419,477</u></u>	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
<u>2,309,066</u>	<u>2,366,114</u>	<u>2,350,642</u>	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה
<u>326,385</u>	<u>318,263</u>	<u>309,702</u>	תקבולים מדמי גמולים
<u>(304,354)</u>	<u>(276,582)</u>	<u>(244,802)</u>	תשלומים לעמיתים
			העברות צבירה לקרן
4,927	4,356	3,362	העברות מקרנות השתלמות
3,013	2,567	553	העברות בין מסלולים
			העברות צבירה מהקרן
(15)	-	-	העברות לקרנות פנסיה
(89,911)	(99,513)	(89,822)	העברות לקרנות השתלמות
<u>(2,763)</u>	<u>(2,881)</u>	<u>(3,903)</u>	העברות בין מסלולים
<u>(84,749)</u>	<u>(95,471)</u>	<u>(89,810)</u>	העברות צבירה, נטו
<u>119,766</u>	<u>38,318</u>	<u>51,246</u>	עודף הכנסות על הוצאות לשנה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<u>2,366,114</u>	<u>2,350,642</u>	<u>2,376,978</u>	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
<u>49,591</u>	<u>47,717</u>	<u>43,703</u>	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר של השנה
<u>4,051</u>	<u>3,894</u>	<u>3,778</u>	תקבולים מדמי גמולים
<u>(3,676)</u>	<u>(3,921)</u>	<u>(3,570)</u>	תשלומים לעמיתים
782	22	-	העברות צבירה לקרן
2,763	2,881	3,903	העברות מקרנות השתלמות
			העברות בין מסלולים
(2,722)	(3,870)	(4,741)	העברות צבירה מהקרן
<u>(3,013)</u>	<u>(2,567)</u>	<u>(553)</u>	העברות לקרנות השתלמות
			העברות בין מסלולים
<u>(2,190)</u>	<u>(3,534)</u>	<u>(1,391)</u>	העברות צבירה, נטו
<u>(59)</u>	<u>(453)</u>	<u>(21)</u>	עודף הוצאות על הכנסות לשנה
			מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<u>47,717</u>	<u>43,703</u>	<u>42,499</u>	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. קרן השתלמות לעובדי המדינה (להלן - "הקרן") מאושרת כקרן השתלמות לשכירים. בקרן ארבעה מסלולי השקעה: "עובדי מדינה - מסלול כללי", "עובדי מדינה - מסלול אג"ח ממשלת ישראל", "עובדי מדינה - מסלול מניות" ו- "עובדי מדינה - מסלול מתמחה משולב - אג"ח עד 15% מניות". נכון למועד הדיווח שני המסלולים הראשונים פעילים ועמיתי הקרן רשאים להצטרף לכל אחד מהם, לעבור ביניהם ואף לפצל את כספם ביניהם בהתאם לבחירתם. שני המסלולים האחרונים הינם חדשים ויחלו לפעול במהלך חודש 03/2017, בחלוף 45 יום לפחות מהמועד בו נשלחה הודעה לעמיתים בדבר הכוונה להפעילם, בהתאם להוראות הדין.

הקרן הינה קופת גמל ענפית כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ומיועדת לכל אחד מאלה: עובד מדינה, או עובד בתאגיד ממשלתי או בתאגיד שהיה תאגיד ממשלתי, המדורג בדירוג המינהלי או בדירוגים אחרים, לרבות עובד בדירוג מקביל לדירוג המינהלי, או עובד בדירוג המינהלי או מקביל בארגונים אחרים שהדירקטוריון יאשר את הצטרפותו וגמלאי, שהיה עובד כאמור בהגדרה זו. החברה לניהול קרן השתלמות לעובדי המדינה בע"מ (להלן - "החברה") עוסקת בניהול הקרן. הקרן הוקמה ביום 11 במרץ 1981 במסגרת הסכמי שכר בסקטור הציבורי.

ב. הגדרות

צדדים קשורים - כמשמעותם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2014 ובתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

עיקרי המדיניות החשבונאית, אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים בעקביות בכל התקופות המוצגות, הינם, כדלקמן:

א. עיקרי המדיניות החשבונאית

1. הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בקופות גמל, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009 (להלן - "תקנות חישוב שווי") ולהוראות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "אגף שוק ההון").
2. הדיווח הכספי בדוחות אלו הוא בשקלים חדשים נומינליים.

ב. הצגת הנכסים וההתחייבויות

נכסי הקרן וההתחייבויותיה נכללו בדוחות הכספיים לפי כללי ההערכה, שנקבעו בתקנות חישוב שווי ובהוראות הדיווח של אגף שוק ההון, כמפורט להלן:

1. מזומנים ושווי מזומנים

פיקדונות קצרי מועד, שתקופת הפירעון בעת הפקדתם לא הייתה ארוכה יותר משלושה חודשים מוצגים בסעיף זה. הפיקדונות כוללים ריבית שנצברה לפי התנאים הנקובים בכל פיקדון. מזומנים ופיקדונות במטבע חוץ נכללו בדוח על המצב הכספי לפי שער החליפין היציג של אותו מטבע ביחס לשקל למועד הדיווח. הפרשי שער בגין מזומנים ושווי מזומנים נרשמו בהכנסות (הפסדים) ממזומנים ושווי מזומנים.

2. השקעות פיננסיות סחירות

השקעות פיננסיות סחירות כלולות בדוחות הכספיים, כדלהלן: ככלל, השקעות כאמור בארץ מוצגות לפי שווי השוק למועד הדיווח, לפי שער הסגירה שנקבע להשקעה ביום המסחר האחרון בבורסה בתל-אביב. מניות שנסחרות הן בארץ והן בחו"ל משוערכות לפי שווי השוק למועד הדיווח. שווי השוק נקבע לפי הבורסה בה כל מניה רשומה למסחר, ולפי שער הסגירה באותה בורסה ביום המסחר האחרון בשנת 2016. שווי השוק בחו"ל מתורגם לשקלים לפי שערי החליפין היציגים למועד הדיווח. כל המניות הנ"ל מסווגות כמניות סחירות בחו"ל.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ב. הצגת הנכסים וההתחייבויות (המשך)

3. השקעות פיננסיות שאינן סחירות

השקעות פיננסיות שאינן סחירות כלולות בדוחות הכספיים, כדלהלן:
 נכסי חוב שאינם סחירים - בהתאם לשערוך שנקבע על ידי החברה הזוכה במכרז לציטוט מחירים, ככל שניתן שערוך לנכס זה, ו/או החלטת ועדת ההשקעות של החברה.
 חוזים עתידיים (FORWARD) - על פי נוסחא, המביאה בחשבון את המחיר העתידי והמחיר למועד הדיווח של נכס הבסיס, שערי ריבית להיוון, והתקופה עד סיום החוזה. רווח או הפסד הנובע מהחוזה נזקף במלואו לדוח הכנסות והוצאות כנגד סעיף "השקעות אחרות" או סעיף "זכאים ויתרות זכות" בדוח על המצב הכספי, לפי העניין.
 קרנות השקעה - השווי המוצג מתבסס על הדיווחים של הקרנות על שווי האחזקה של השותפים בהם. השערוך נעשה על יסוד המידע האחרון, שהתקבל מקרן ההשקעה עד למועד הדיווח.
 מכשירים פיננסיים מורכבים (כגון CDO) - לפי ציטוטים מהמנפיק ו/או החלטת ועדת ההשקעות של החברה.
 אגרות חוב, שבהן הופסק המסחר או שהחברה המנפיקה לא עמדה בהתחייבות לתשלומים בגינן, משוערכות לפי שער שמוסר מנהל תיק ההשקעות. מנגנון השערוך אושר על ידי ועדת ההשקעות של החברה.

4. עסקאות במטבע חוץ

עסקה הנקובה במטבע חוץ נרשמת במועד ההכרה הראשוני בשקלים בהתאם לשער החליפין היציג של מטבע החוץ במועד העסקה.
 פריטים כספיים במטבע חוץ מדווחים לפי שער החליפין היציג למועד הדיווח.

5. ריבית ודיבידנד לקבל

ריבית לקבל - ריבית (לרבות הפרשי הצמדה), שטרם התקבלה עד למועד הדיווח, על איגרת חוב סחירה אשר עברה את יום ה- EX.
 דיבידנד לקבל - דיבידנד, אשר עבר את יום ה- EX, וטרם התקבל עד למועד הדיווח.

6. זכויות העמיתים

תקבולים והעברות לקרן ותשלומים והעברות מהקרן נכללים בחשבונות עם גבייתם או עם פירעונם, בהתאמה. לפיכך, הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים אינם כוללים סכומים, שהצטברו ושטרם התקבלו או שולמו.

ג. הכנסות והוצאות

ההכנסות וההוצאות נכללות בדוח הכנסות והוצאות לפי בסיס מצטבר.

ד. שימוש באומדנים בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת דוחות כספיים לפי כללי חשבונאות מקובלים הנהלה נדרשת להשתמש באומדנים ובהערכות. האומדנים וההערכות משפיעים על הנתונים המדווחים בדבר נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר התחייבויות תלויות, שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים, וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. התוצאות עשויות להיות שונות מאומדנים אלו.

ה. שיעורי השינוי במדדים נבחרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2015 (באחוזים)	2016	
(0.10)	(0.90)	(0.30)	מדד המחירים לצרכן (מדד ידוע)
12.04	0.33	(1.46)	שער החליפין של דולר ארצות הברית

ביאור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		מצרפי
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,019	2,557	ריבית ודיבידנד לקבל
-	50	מוסדות
18	4	חייבים אחרים
<u>1,037</u>	<u>2,611</u>	סך הכל חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		מצרפי
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,019	2,540	ריבית ודיבידנד לקבל
-	50	מוסדות
18	4	חייבים אחרים
<u>1,037</u>	<u>2,594</u>	סך הכל חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		מצרפי
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	17	ריבית ודיבידנד לקבל
-	17	סך הכל חייבים ויתרות חובה

ביאור 4 - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר		מצרפי
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
744,927	707,131	אגרות חוב ממשלתיות
667,882	685,099	אגרות חוב קונצרניות : שאינן ניתנות להמרה
<u>1,412,809</u>	<u>1,392,230</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר		מצרפי
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
706,058	670,144	אגרות חוב ממשלתיות
664,305	681,329	אגרות חוב קונצרניות : שאינן ניתנות להמרה
<u>1,370,363</u>	<u>1,351,473</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים

ביאורים לדוחות הכספיים לשנת 2016

ביאור 4 - נכסי חוב סחירים (המשך)

מסלול אג"ח ממשלת ישראל

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
38,869	36,987
3,577	3,770
<u>42,446</u>	<u>40,757</u>

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
סך הכל נכסי חוב סחירים

ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

מסלול כללי

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
28,759	25,795
23,469	6,953
<u>52,228</u>	<u>32,748</u>

אגרות חוב קונצרניות:
שאינן ניתנות להמרה
פיקדונות בבנקים
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

במסלול אג"ח ממשלת ישראל אין השקעה בנכסי חוב שאינם סחירים.

ביאור 6 - מניות

מסלול כללי

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
248,270	286,776
<u>248,270</u>	<u>286,776</u>

מניות סחירות
סך הכל מניות

במסלול אג"ח ממשלת ישראל אין השקעה במניות.

ביאור 7 - השקעות אחרות

מסלול כללי

א. הרכב

ליום 31 בדצמבר	
2015	2016
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
554,051	488,476
5,871	6,393
372	248
<u>560,294</u>	<u>495,117</u>
46,344	84,133
115	37
-	2,362
<u>46,459</u>	<u>86,532</u>
<u>606,753</u>	<u>581,649</u>

השקעות אחרות סחירות:
תעודות סל
קרנות נאמנות
מוצרים מובנים

השקעות אחרות שאינן סחירות:
קרנות השקעה וקרנות הון סיכון
מוצרים מובנים
מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות אחרות

ביאור 7 - השקעות אחרות (המשך)

ב. מכשירים נגזרים (ראה ביאור 8) :

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו למועד הדיווח:

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(13,540)	(6,788)	מניות
(308,058)	(300,966)	מטבע זר

במסלול אג"ח ממשלת ישראל אין השקעה בהשקעות אחרות.

ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		מצרפי
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
776	1,016	חברה מנהלת
160	73	מוסדות
1,573	8	התחייבויות בגין נגזרים
<u>2,509</u>	<u>1,097</u>	סך הכל זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		מסלול כללי
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
760	996	חברה מנהלת
160	73	מוסדות
1,573	8	התחייבויות בגין נגזרים
<u>2,493</u>	<u>1,077</u>	סך הכל זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		מסלול אג"ח ממשלת ישראל
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
16	20	חברה מנהלת
<u>16</u>	<u>20</u>	סך הכל זכאים ויתרות זכות

ביאורים לדוחות הכספיים לשנת 2016

ביאור 9 - דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול זהה לכל העמיתים בכל המסלולים.

ב. שיעור דמי ניהול מעמיתים:

2014	2015	2016	
2%	2%	2%	שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
0.23%	0.26%	0.29%	שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת גבתה בפועל

ביאור 10 - הוצאות ישירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			אלפי ש"ח			מצרפי
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת						עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.027%	0.031%	0.033%	637	758	790	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת						עמלות ניהול חיצוני: בגין השקעות בקרנות השקעה
0.018%	0.035%	0.060%	420	850	1,428	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת						בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
0.037%	0.037%	0.035%	866	887	832	
			<u>1,923</u>	<u>2,495</u>	<u>3,050</u>	סך הכל עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			אלפי ש"ח			מסלול כללי
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת						עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.027%	0.032%	0.033%	631	754	783	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת						עמלות ניהול חיצוני: בגין השקעות בקרנות השקעה
0.018%	0.036%	0.061%	420	850	1,428	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת						בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
0.037%	0.037%	0.035%	866	887	832	
			<u>1,917</u>	<u>2,491</u>	<u>3,043</u>	סך הכל עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			אלפי ש"ח			מסלול אג"ח ממשלת ישראל
2014	2015	2016	2014	2015	2016	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת						עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.012%	0.008%	0.016%	6	4	7	
			<u>6</u>	<u>4</u>	<u>7</u>	סך הכל עמלות

ביאורים לדוחות הכספיים לשנת 2016

ביאור 11 - תשואות מסלולי השקעה

תשואה ממוצעת שנתית נומינלית ברוטו לשנים שהוצגו	תשואה שנתית נומינלית ברוטו					
	2012	2013	2014	2015	2016	
	באחוזים					
5.41%	8.95%	8.50%	5.44%	1.84%	2.53%	מסלול כללי
1.03%	3.36%	2.24%	0.09%	(0.73%)	0.24%	מסלול אג"ח ממשלת ישראל

ביאור 12 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

מידע על עסקאות ויתרות עם מדינת ישראל והגופים הקשורים אליה לא הוצג בביאור זה.

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (מצרפי)

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
776	1,016	זכאים - חברה מנהלת

היתרה (בערך מוחלט) הגבוהה ביותר במשך השנה (על בסיס סופי רבעון) של החברה המנהלת עמדה על 1,016 אלפי ש"ח. היתרה אינה צמודה ואינה נושאת ריבית.

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (מצרפי)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2014	2015	2016	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
5,528	6,611	7,198	דמי ניהול לחברה המנהלת
72	99	79	הוצאות ישירות (*)

(*) בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) התשע"ב-2012, מנהל התיק מוגדר כצד קשור.

ביאור 13 - מסים

ככלל, הכנסות הקרן פטורות ממס בישראל לפי סעיף 2(9) לפקודת מס הכנסה ובכפוף ליתר הוראות הפקודה. הקרן משקיעה בניירות ערך זרים בחו"ל. בגין הכנסות מהשקעות אלו מנוכה לקרן בחו"ל מס במקור, כמו למחזיקים אחרים בניירות ערך בחו"ל. המס שנוכה במקור בחו"ל נרשם בהוצאות מסים בדוחות הכנסות והוצאות.

ביאור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 ותקנות שהותקנו על פיו, לרבות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2015, מטילים על החברה לפעול בנסיבות, שפורטו בחקיקה הני"ל בקשר לחובות של מעסיקים לעובדיהם, לרבות חובות ששולמו לקרבן באיחור (להלן: "פיגורי מעסיקים"). במקרים של פיגורי מעסיקים, מדיניות הקרבן היא לנקוט באמצעים לגביית החוב, לרבות בהליכים משפטיים.

בהתאם לתקנות הגנת השכר (פרטים ומסירת הודעות), התשל"ו-1976, שנקבעו מכח החוק הני"ל, מוטלת על המעסיק חובת דיווח למסור לחברה פרטים לגבי עובדיו, הכוללים בין היתר גם את שכר העבודה ששולם להם ואת סכומי חלקם של העובד והמעביד בתשלום לקרבן. כמו כן, על המעסיק לדווח באופן שוטף לחברה על שינוי בחלק מפרטים אלו, ככל שאירע, ובמיוחד על שינוי בשכר או על מעבר העובדים לקרבן אחרת. ככל שהמעביד אינו מעביר נתונים, כאמור, ו/או מעביר נתונים באיחור ו/או מעביר את התשלומים באיחור, נאלצת החברה לבצע אמדן של חובו בגין אי תשלום הקרבן ובגין הריבית בשל הפיגור בתשלום. מהאמור לעיל עולה, כי קיים קושי מובנה במילוי ההוראות, הנדרשות בחוק הגנת השכר ותקנותיו. עם זאת, לאחר קבלת הנתונים המלאים מהמעסיק בעקבות דרישת החברה, מעדכנת החברה את הנתונים בהתאם לנתוני האמת. יצוין, כי בתאריך 1 בנובמבר 2016 נכנס לתוקפו חוזר גופים מוסדיים 35-9-2016 בדבר תשלומים לקופת גמל וכן התיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2015, במסגרתם נקבעו הוראות עדכניות לעניין אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל ולעניין אופן העברת דיווח על הפקדת תשלומים לקופת גמל. ראה פירוט בסעיף 3 חלק ג' "מידע נוסף ברמת כלל החברה" בדוח על עסקי התאגיד של החברה.

האומדן לסכום החוב של המעסיקים לקרבן במועד הדיווח בגין הפסקות ברצף העברת התשלומים הינו כ- 4,479 אלפי ש"ח (כ- 2,491 אלפי ש"ח בסוף שנת 2015). האומדן האמור כולל סך של כ- 295 אלפי ש"ח בגין ריבית פיגורים (כ- 113 אלפי ש"ח בסוף שנת 2015).

החברה פועלת, לרבות באמצעות המתפעל, לדרישת חובות המעסיקים. נשלחים מכתבי התראה למעסיקים וכן נשלחות הודעות לעמיתים הנוגעים בדבר. מכתבי ההתראה נשלחים למעסיקים הן בגין אי-תשלום קרבן החוב והן בגין ריבית פיגורים בקשר לתשלומים, שבוצעו על ידי המעסיק באיחור.

החברה פועלת על פי תכנית עבודה בנושא פיגורי המעסיקים, ובמסגרתה גם היועץ המשפטי של החברה מוציא מכתבי התראה כנגד מעסיקים חייבים. ככל שנדרש, מוגשות תביעות נגד המעסיקים לבתי הדין לעבודה, כפוף לאישור החברה.

- ב. נכון למועד הדיווח, הקרבן התחייבה להשקיע עוד כ- 20.1 מיליוני ש"ח מכספי הקרבן בקרנות השקעה.
- ג. הקרבן התקשרה בחוזים עתידיים, שמקצתם טרם פקעו במועד הדיווח. מידע נוסף ראה בביאור מספר 7 - "השקעות אחרות" ובביאור מספר 8 - "זכאים ויתרות זכות".

ביאור 15 - אירועים לאחר מועד הדיווח

א. ממועד הדיווח ועד ליום 26 במרץ 2017 ירד מדד ת"א 125 (ששמו השתנה ממדד ת"א 100) בבורסה לניירות ערך בתל אביב בשיעור של 2.02%, מדד איגרות החוב הממשלתיות עלה בשיעור של 0.17%, ומדד המחירים לצרכן (הידוע) ירד ב- 0.20%. בשער השקל חל פיחות בשיעור של 5.18% מול שער הדולר של ארה"ב, וריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי בשיעור של 0.10%.

לגורמים אלו השפעה על שווי אחזקות הקרבן ועל החלטות ההשקעה של ועדת ההשקעות, ולפיכך על התשואות של אחזקות הקרבן.

- ב. בתאריך 01.02.17 החלה החברה בפעילות מתן הלוואות לעמיתים מכספי הקרבן. שירותי תפעול מתן ההלוואות ניתנים לחברה ע"י חברת אמ"ן מערכות.